

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarius Pavli Bernriedensis, Antiqui Scriptoris, De
Vita Gegorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

Vnde Constet Pavlv̄m Bernriedensem esse huius Commentarij Auctorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

*suo capite extudit; aut ex Apologia innomi-
nati Auctoris pro Henrico IV. accepit: Et
valde suspicor in idem depromptam hanc A-
uentino assertionem Opes quoque Ecclesia-
sticas, quibus hactenus pauperes aleban-
tur, militibus & rei bellicæ peritis largitus
est (Gregorius VII.) Quod & Hildebran-
dini Gerochus & Paulus non inficias eunt,
& hic, tanquam bene factum excusat, & id
licere defendit. Non inuenio hanc excusa-
tionem & defensionem in nostro Paulo. An
Auentinus non copiosiore, sed obsequentiorē
Paulum habuit, ita ut quidquid ipse malè in
Gregorium affectus, vellet, diceret?*

VNDE CONSTET PAU-
LVM BERNRIEDENSEM

esse huius Commentarij Auctorem.

 *ODEX, ex quo huius vitæ exemplar
desumptum est, nō præferbat nomen
Pauli Bernriedensis. Unde ergo li-
quet hunc factum Paulo adscribi debere? Re-
spondeo, id manifestum fieri. Ex Auentino, cu-
ius*

ius Codex Pauli Bernriedensis nomen præscriptum gerebat: Omnia autem, quæ Auentinus ex Paulo suo recitat, in hoc nostro reperiuntur, ut antea diximus. Nec refert quòd in nostro Exemplari non sit distinctio operis in duos libros, duobus enim libris Paulum Gregorij vitam complexum esse, testatur Auentinus: quia collector vitarum Uofhardus, de quo paulo post, qui vitam Gregorij cum cæteris in unum volumen coniecit; hanc fortè distinctionem sustulit, ut non rarò in omni genere librorum accidit: Sanè historia, quam nunc euulgamus, proluxa est, & commodissimè in duos libros scari potest.

Argumentis quibus euincitur Paulum Bernried. esse huius Commentarij Auctorem.

II. Paulus Bernriedensis scripsit vitam Herluca Virginis, cuius bonam partem transtulit in vitam S. V. Viçterpi, Episcopi Augustani, Reuerendus & perdoctus Pater, Carolus Stengelius. Ord. D. Benedicti ad S. Udalricum Augusta Vindelicorum, quã tibi nunc integram infrà exhibeo. In eo libello testatur Paulus se itidem vitam Gregorij literis mandasse; & quæ de cælesti quadam visione, Herluca

Paulus scripsit quoque vitam Virginis Herluca.

luca oblata in Actis Herluca scribebat, iam in commentario de rebus gestis Gregorij VII. explicasse. At quidquid Paulus in vita Virginis Herluca scribit de Christo, qui, clara die, vulneratus à multo sanguine stillans, sese ei cōspicuum prabuerat, id exstat in hac vita non procul à fine, ut ibidem annotauimus; quem admodum & illa, quæ de Adalberti Presbyteri de Rota interitu in vita Herluca Virginis commemorantur. Ex quibus perspicuè elucescit Paulum Bernriedensem utriusque lucubrationis auctorem esse.

Quo tempore
Paulus hanc
Historiam
scripserit.

Sacerdotio
initatur Pau-
lus ab Vdalri-
co Episc. Passa-
uiensi.

Scripsit Paulus vitam Gregorij VII. Anno Domini MCCXXXI. Id inde planum efficitur: quia ad calcem huius commentarij ita loquitur de Udalrico Episcopo Passauensi, Altmanni successore. Hic (Thiemo seu Theodemanus Archiepiscopus Salisburgensis) ordinauerat nostræ humilitatis ordinatorem, reuerendissimum scilicet Udalricum Laureacensem siue Patauiensem Episcopum, atq; Apostolicæ sedis legatum, qui ante hoc septenniū, post multos agones,

tienti & VVormaciensi solenniter consecrauit; hocque magnam fiduciã dedit Catholicis, vt in fidelitate S. Petri persisterent, & schismaticorum vesanię indefessius obfisterent.

De Codice ex quo hac Historia exscripta.

Litera D. Tengnagelij.

Quis qualisq; fuerit Codex, ex quo hac Historia descripta est; malo cognoscas verbis Clarissimi & Doctissimi viri, Sebastiani Tengnagelij, absque cuius ope & opera foret, Paulus adhuc in tenebris cum situ & squalore, cumq; blattis ac tineis decertaret; fortassis sine ulla spe missionis. Ita ergo ille ad me Viennã. Paulum illum tuum, diu multumque perquisitum, nisi me coniecturæ fallant, feliciter eruisse videor. Extant enim apud me Vitæ sanctorum, Mensium Aprilis, Maij, & Iunij vnico Tomo in grandi, vastoque volumine comprehensæ, Auctore VVolfhardo quodam (vt è Præfatione in Iunium liquet) collectæ, & in membranas redactæ, notæ satis probæ, & ante quadringentos præter propter annos conscriptæ. Hisce extremo Maio vita GREGORII VII. Papæ adie-

adiecta est: cuius initium sic se habet. *Figi-
tur GREGORIUS VII. supra quem verè pri-
mi GREGORII requieuit spiritus, natione
Tuscus, patrem habuit Bonicum, & ipse Hil-
debrandi sortitus est in baptismo vocabulum,
&c.* Hinc in laudes eius excurrit, & non-
nulla miracula memorat. Deinde vbi ad
Rulandum Parmensem ventum est, quod
ex Paulo Auentinus adfert, Noster pium
patrem, id est, GREGORIVM, toto corpo-
re se super eum (Rulandum, ne obtrunca-
retur) proiecisse, omnibus de eius morte
clamantibus, narrat. Hæcoratio GREGO-
RII, quam & Auentinus leuiter perstringit,
excipit. Addit & de gallina ouum mirifico
cælatum opere pariente. quare, in eam ad-
ducor sententiam, vt Auentinū hunc Au-
ctorem & habuisse, & nonnullis in locis
quæ verba, qua sensum sublegisse, non va-
nè existimem. Quod verò Auentinus Pau-
lum hunc duobus libris vitæ GREGORII
complexum esse testatur, cum noster in li-
bros distinctus haud sit, censeo Pauli opu-

sculum in Epitomen hanc à VVolfharto esse cōtractum. Vt vt sit, Auctor proximus ætati Gregorianæ haud longo interuallo fuisse videtur. In extrema siquidem pagina, vbi obitum Theodomari Iuuaiensis Episcopi commemorat, hæc subiicit: Hic, videlicet *Theodomarus*, ordinauerat nostræ humilitatis Ordinatorem, Reuerentiss. scilicet Vdalricum Patauiensem Episcopum, qui ante hoc septennium post multos agones pro assertione Gregoriani dogmatis, cuius ad normam & electus, & promotus fuerat, obdormiuit in Domino Anno ætis suæ, C V. &c.

Hæc vir ille doctissimus & humanissimus. A quo tamen de Epitome vix persuadeor. Nam in hac nostra Historia adeò fusè Gregorij VII. res gesta describuntur (excepta Berengarij damnatione, quæ à Paulo præteritur) vt nemo maiorem copiam merito desiderare possit.

In hac itidem Gregoriana Historia ex veteri exemplari exscribenda, & cum autogra-
pho

pho conferenda, egregiam planè & fructuosam
 Catholica rei operam cepit R. P. Georgius
 Sturnus Societatis nostræ, in Collegio Viennēsi
 Philosophia Professor, cui p̄inde, ut & clariss.
 Tengnagelio, Paulus Bernriedensis salutem,
 vitamque suam; & omnes veri amatores, &
 Schismaticorum atque Hæreticorum osores,
 grates gratias debent. Vtinam alterum exem-
 plar nancisci licuisset. Ego certè ut nāciscerer,
 nullis laboribus peperci. Sed frustra fui; hactē-
 nus quidem; sed non despero. Erit, qui à nobis
 inchoata perficiat, etiam Gerocho in lucem ex-
 tracto. Fiat, fiat: neque enim aliud occurrit,
 quo desiderium meum explicem.

DE ETYMO NOMINIS HILDEBRANDI.

RLACET audire, quid originationum
 inuestigatores de Etymo huius voca-
 buli Hildebrandus tradiderint, cum
 enim sectarij hoc nomen semper in ore circum-
 ferant, & Gregorium VII. Papam vix un-
 quam Gregorium; sed ferè semper Hildebrā-

B 3 dum